

ZATERDAG & ZONDAG

Herbert Dijkstra draait overuren

- 34 Reportage
Het 'Irak-rapport':
een voorbeschouwing
- 35 Reportage
Leven als
opgejaagd wild
- 39 Reportage
Jozef van den Berg
woont in zijn hart
- 42 De Week
Drukke tijden voor
Janny Meursing

DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Z W N O

Zaterdag 9 januari 2010

INTERVIEW 37

Verzekering biedt geen garantie

Meerdere eigenaren van afgebrande panden in het Noorden hebben financiële problemen doordat hun verzekeraar, Univé, (nog) niet wil uitkeren. De ene rechtszaak volgt de andere op. Op deze pagina komt een aantal lotgenoten aan het woord, plus advocaat Jasper Backx. En Univé reageert.

Door Gert Meijer

Leegstra: Ze hebben eindelijk hun zin

Hij gaat failliet, zegt ie, nu hij deze week een kort geding tegen Univé grotendeels verloor. Dat kort geding moest Gerard Leegstra (53) wel aanspannen. Het is de enige manier om op korte termijn wat geld terug te zien en een begin te maken met de herbouw van zijn keukenzaak Imega in Tuk bij Steenwijk.

Die brandde in juli vorig jaar tot de grond toe af en hoewel Leegstra prima verzekerd denkt te zijn, heeft hij tot op heden nog geen cent van de verzekering gezien. "Univé traineert de boel net zo lang tot je failliet ben. Dan heb je geen bedrijf meer en hoeven ze de herbouw waarde niet uit te keren. Scheelt ze tonnen. Je ziet het bij elke brand van meer dan een miljoen weer."

Naar de buitenwereld komt Univé, ontstaan uit het oer-Drentse DLG, over als een betrouwbare partner als het om verzekeringen gaat, maar dat zijn de kleintjes, zegt Leegstra. Ze hadden wat punten ontdekt die mogelijk gevolgen konden hebben voor mij: ik had het pand in Tuk te koop staan omdat ik vanwege de recessie wat kleinere wilde beginnen in Meppel. En ik was als laatste in het pand geweest. Dat lijkt me normaal, dat ben ik iedere dag. Voor alle duidelijkheid: uit het onderzoek van de politie bleek niets van brandstichting. "De politie heeft direct gezegd: u speelt geen rol."

Leegstra dwingt een gesprek af met Univé in Assen. "Voor aanvang wezen ze mij op het feit dat alles op video zou worden opgenomen. Prima. Ze zeiden dat ik absoluut geen verdachte was. Ik kreeg de '100 procent garantie' dat ik binnen 14 dagen uitsluitel zou krijgen." Dat gebeurt niet. Wel schakelde Univé naar aanleiding van een 'anonime' tip KPMG in om een groot boekenonderzoek te doen bij Leegstra. Die kreeg per abuis de offerte per mail toegestuurd en weet zodoende dat KPMG 1000 euro per uur kost. "Voor het geld dat ze dat bedrijf geven, had ik al lang weer aan de slag gekund. Het lijkt erop dat Univé om gezichtsverlies te voorkomen nu alles uit de kast haalt en daarbij liever het geld uitgeeft aan derden dan aan mij."

De bedrijfsschade van Leegstra schat hij op 425.000 euro. "Maar als je failliet gaat spaart Univé dat bedrag uit je zou

verwachten dat zo'n verzekeraar je het voordeel van de twijfel geeft, desnoods tot het tegendeel bewezen is. Er is toch iets als een sociale zorgplicht?"

Leegstra heeft sinds juli geen inkomsten meer, alleen uitgaven. Zijn vriendin Nora werkte met nog twee parttimers ook in de zaak; ook zij hebben geen inkomsten. "Spaargeld had ik niet. Ik leefde van het spaargeld van Nora, maar dat is nu op."

Voor het kort geding van deze week kwam de videoband die bij Univé is opgenomen mooi van pas. "Maar wat denk je? Eerst kreeg ik te horen dat ie te langzaam was opgenomen en ik er niks van zou kunnen volgen. En later was het verhaal dat ie verdwenen was. Dat geloof je toch niet?"

Nu Leegstra het geding grotendeels heeft verloren, gaat ie failliet, zegt hij. "Heeft Univé eindelijk z'n zin."

'Er bleek niets van brandstichting'

Univé: Verwijt van traineren is absoluut onjuist

Univé is een coöperatieve verzekeraar zonder winstoogmerk. Het verwijt dat we doelbewust de afwikkeling van (brand)schades zouden traineren, is dus absoluut onjuist. Het druipt in tegen alles waar we voor staan", zegt Mark van der Wolf, woordvoerder van Univé.

"Het is vaak lastig om de oorzaak en de omvang van een brandschade vast te stellen, juist omdat het meeste bewijsmateriaal verbrand is. Omdat we zorgvuldig te werk willen gaan, kan zo'n traject veel tijd in beslag nemen. Dat ligt niet alleen aan ons, maar bijvoorbeeld ook aan de beschikbaarheid van getuigen, de kwaliteit van de boekhouding en de snelheid van de contra-expert. Uiteindelijk zullen we een schade alleen afwijzen als we er echt van overtuigd zijn dat er geen dekking is, en we dat ook kunnen onderbouwen. Dat komt slechts incidenteel voor, zoals bij de hier genoemde zaken. We betreuren het dat in de

genoemde zaken de verzekeren vooruitlopen op het oordeel van de rechter door de publiciteit te zoeken. Er ontstaat zo een heel eenzijdig beeld waar wij ons beslist niet in herkennen. Omdat wij desondanks hun privacy respecteren, gaan we niet inhoudelijk op de kwesties in. Wel putten we vertrouwen uit het feit dat wij in de lopende zaken in alle juridische procedures tot nu toe in het gelijk zijn gesteld.

Voor aanvullend onderzoek maken wij gebruik van verschillende onderzoeksbureaus, waaronder Compander. De kritiek dat deze bureaus met oogkleppen op onderzoek zouden doen naar het ontstaan van een brand, kunnen we niet plaatsen. We laten zo'n onderzoek immers uitvoeren om vast te kunnen stellen of de schade gedekt wordt of niet. Dat contra-experts en andere verzekeringsadvocaten toch onze manier van werken in twijfel trekken, is voor ons niet verrassend; daar ligt hun belang."

Advocaat: Oogkleppen-onderzoek

Advocaat Jasper Backx uit Rotterdam, van Backs & Ripmeester Verzekeringsadvocaten, heeft zich opgeworpen als een van de belangrijkste vertegenwoordigers van mensen die zich slachtoffer voelen van Univé.

"Of het hun echt om het faillissement gaat weet ik niet en is niet snel te bewijzen. Het is inderdaad wel wat veel van mijn cliënten roepen. Waar het mij vooral om gaat is het onderzoek van Compander, het expertisebureau van Univé. Ze kiezen de tactiek van de uitsluiting. Ze wekken de indruk dat het onderzoek wetenschap-

pelijk verloopt, maar daar is helemaal geen sprake van. Het onderzoek gebeurt op de manier van: ik zie het niet, dus is het er niet. Kort door de bocht en lange halen, gauw thuis."

Back heeft succes behaald met Jan Puister uit Hellum, wiens boerderij met grote schuur op 11 september 2007 afbrandde. Er is uiteindelijk een flink bedrag uitgekeerd door Univé, maar beide partijen hebben afgesproken daar geen mededelingen over te doen.

Overigens komt er nog een vervolging: Backx heeft Compander aansprakelijk gesteld voor de schade die Uni-

vé niet heeft vergoed.

In het geval van Puister stelde Compander - en dus Univé - dat elektriciteit de oorzaak niet kon zijn van de brand, eenvoudigweg omdat er op de plek waar de brand begon geen elektriciteit was. "Dat was gewoon een keiharde leugen. De onderzoeken hebben niets met waarheidsvinding te maken. Ze gebeuren niet goed en ontzettend eenzijdig. Het is wat ik noem oogkleppen-onderzoek: ze doen onderzoek met de polisvoorwaarden in de hand zodat ze kunnen zien wat er uitgesloten moet worden. Dat is niet met open vizier onderzoeken."

Twellaar: Gelukkig had mijn moeder nog wat centen

Sinterklaas 2007. Die 5e december krijgt Hans Twellaar (63) niet meer uit zijn hoofd. Hij was het slachtoffer van de achtste brand in 't Zandt. Het grote verschil is alleen dat Univé niet gelooft dat ook deze brand in de kozijnenfabriek Silmar het werk is van Johnny B. of welke pyromaan dan ook.

De verzekeraar denkt aan achterstallig onderhoud, want naast het pand is de metalen pijp van de schoorsteen gevonden. En hoe vaak de belangrijkste getuige ook beweert dat het vuur zeker drie meter verder is ontstaan, voor Univé telt dat niet.

Twellaar was kort voor de brand gestopt met zijn fabriek en had werk gevonden bij zijn voormalige collega Duivenman in Heemskerk. "De schuur, de inventaris en het personeel had ik verhuurd aan mijn buurman Henk Kuik, die de timmerfabriek onder eigen naam voortzette. Ik zag die huur als mijn pensioen."

Op de ochtend van die 5e december ruikt Jan-Willem, een van de werknemers in de fabriek, een vreemde lucht nadat hij een oliegestookte kachel heeft aangezet. "Ik heb toen de kachel uitgeschakeld en onderzocht, maar kon niks ontdekken. Uit de kachel zelf kwam de vreemde lucht niet", staat in zijn verklaring te lezen.

De kachel is die dag nog geen 30 seconden aan geweest en al lang weer uit, als Jan-Willem merkt dat de vreemde geur sterker wordt. "Ik ben om me heen gaan kijken en zag vanaf de spuitruimte rook bij een lichtdoorlatende plaat in het dak." Vonken of vlammen zag hij niet, maar hij pakte voor alle zekerheid een brandblusser en spoot die leeg tussen de platen en het rieten dak. Met hulp van een collega werd een ladder tegen het dak onder de platen gezet om van daaruit met een brandslang het dak nat te houden. Tevergeefs, opeens sloegen de vlammen uit het dak en was er geen houden meer aan.

De brand was al voorbij toen de nachtmerrie voor Hans Twellaar pas echt begon. De verzekeraar kwam, de directeur van de lokale afdeling van

Univé uit Winsum zelf, kwistig visitekaartjes uitdelend. Nog dezelfde dag verscheen er een grote kraan die alles wat nog overeind stond omver maaide. Hans: "Tot op de dag van vandaag is niet duidelijk wie daar opdracht voor gegeven heeft. Voor het onderzoek was het belangrijk geweest dat de boel nog even overeind had gestaan."

Omdat politie en brandweer na een blik in de schuur ook dachten te weten dat mechanische pech de boel in brand had gezet en Univé dat via onderzoeksbureau Compander maar al te graag overnam, haalden Twellaar en zijn advocaat er een expert bij, ex-TNO-medewerker Peter Reijman. Die maakte gehakt van eerdere onderzoeken. "Een eventuele vonk uit de kachel kan het pand niet in brand hebben gezet. Het was december, het riet was heel vochtig en er lag asbest overheen." Bovendien werd in een stuk dakgoot een begin van brand gevonden, zegt Twellaar. "Wij hebben bewijzen dat er vanaf de buitenkant brand moet zijn gesticht."

Bij Univé hechten ze daar niet veel waarde aan.

Doordat de verzekeraar niet uitbetaalt, heeft Hans Twellaar inmiddels een schade van twee ton. Voor de opruimingskosten kreeg hij een rekening van 80.000 euro, de advocaat kost het nodige en een camper van 65.000 euro ging in vlammen op. "Ik ben blij dat mijn moeder en een broer nog wat centen hadden", verzucht hij. "Ik heb inmiddels genoeg redenen verzameld om mijn hoofd in een stroop te duwen. Maar dat is precies wat Univé wil. Ze sturen gewoon aan op een faillissement aan, zodat ze niks meer hoeven uit te keren."

'Ze sturen aan op een faillissement'